

[Undervisningsministeren.]

ger i lov om det kommunale skolevæsenes styrelse og tilsyn.

Ifølge skoletilsynsloven af 12. april 1949 § 58, stk. 3, skal loven forelægges til revision i folketingsåret 1960-61. Den gældende lov, der trådte i kraft den 1. april 1950, har i det store og hele virket tilfredsstillende i praksis, og undervisningsministeriet har derfor ikke fundet anledning til at foreslå ændringer af mere gennemgribende karakter i forbindelse med lovrevisionen.

På enkelte områder foreslås dog reformer af væsentlig betydning i den gældende lovs bestemmelser. Dette gælder navnlig bestemmelserne om de kommunale tilsynsmyndigheder uden for København. Efter de gældende regler udøves skoletilsynet efter kommunalbestyrelsens bestemmelse enten af en skolekommission for hele kommunen eller af en skolekommission i forbindelse med skolenævn for hver enkelt skole eller for nogle af skolerne i kommunen. En skoles forældrekræds kan dog under visse nærmere betingelser kræve oprettelse af skolenævn ved den pågældende skole.

Jeg tillægger det imidlertid den største betydning, at der i alle kommuner er mulighed for forældrene til at have nær kontakt med deres børns skole og lejlighed til at deltage i skolens styrelse, således som det efter den gældende lov er tilfældet for skolerne i København, og det er derfor foreslået, at skoletilsynet i kommuner, hvor der er flere skoler, skal føres af en skolekommission — på 5, 7 eller 9 medlemmer — for hele kommunen i forbindelse med skolenævn — på 3 eller 5 medlemmer — for hver enkelt selvstændig skole. I kommuner, hvor der kun er én skole, skal skoletilsynet som hidtil udøves af en skolekommission på 5 medlemmer, men der åbnes mulighed for, at skolekommissionens medlemstal under særlige omstændigheder kan forøges til indtil 9 medlemmer. Dette vil navnlig have betydning i tilfælde, hvor der er sket en fuldstændig centralisering af en kommunes skolevæsen.

Den foreslåede reform af reglerne om skolekommissioner og skolenævn betyder desuden en meget væsentlig forenkling af de nugældende ret komplicerede bestemmelser på dette område.

Der foreslås endvidere nogle ændringer i

reglerne om amtsskolekonsulenter og konsulenter for særundervisningen. Under hensyn til den store arbejdsbyrde, der navnlig i de større amter påhviler såvel amtsskolekonsulenten som særundervisningskonsulenten, foreslås der bestemmelser om, at skoledirektionen kan antage fornøden pædagogisk og faglig medhjælp for henholdsvis amtsskolekonsulenten og særundervisningskonsulenten. Refusionsreglerne bringes i overensstemmelse med reglerne i lærerlønnsloven af 7. juni 1958 §§ 44 og 46, således at statskassen skal refundere 85 pct. af lønningsudgiften og hele pensionsudgiften for amtsskolekonsulenter og særundervisningskonsulenter. Med hensyn til den honorarlønnede pædagogiske og faglige medhjælp foreslås det, at statskassen skal refundere 85 pct. af udgiften hertil.

Herudover er der foreslået en række ændringer, der er en følge af de senere års lovgivning på skolevæsenets område, navnlig lov nr. 163 af 7. juni 1958 om ændringer af lov om folkeskolen, jfr. lovbekendtgørelse nr. 220 af 18. juni 1958, og lærerlønnsloven af 7. juni 1958, eller som på anden måde tilsigter en ajourføring af lovens bestemmelser under hensyntagen til de indvundne erfaringer og den i praksis stedfundne udvikling.

Med hensyn til enkeltheder i lovforslaget skal jeg i øvrigt henvise til forslaget ledende bemærkninger.

Jeg tillader mig at anbefale lovforslaget til velvillig behandling i det høje ting.

Jeg har endvidere den ære for det høje ting at fremsætte forslag til lov om stats-tilskud til private gymnasieskoler.

Den gældende tilskudslov for disse skoler, der blev vedtaget i 1959, indeholder hjemmel for et tilskud på 80 pct. af bruttoudgiften pr. time ved driften af de tilsvarende offentlige skoler i de 3 hovedstadskommuner. Efter at den storkøbenhavnske refusionsordning er ophævet ved lov nr. 236 af 10. juni 1960 om fordeling af udgifterne til statsskoler og kommunale gymnasieskoler, beregnes denne bruttoudgift ikke længere, og hermed er grundlaget for beregning af statstilskuddet til de private gymnasieskoler bortfaldet.

Som erstatning for det hidtidige beregningsgrundlag er i lovforslaget anvendt

[Undervisningsministeren.]

ovennævnte fordelingslovs tilskudsordning, hvorefter der ydes et lærerlønstilskud på 90 pct. af skolens udgifter til lærerlønninger samt et tilskud på 90 pct. af statsskolernes bruttoudgift pr. time bortset fra udgiften til lærerlønning samt fra udgiften til forrentning og afskrivning.

Ved forslaget tilskudsordning opnås således ensartede tilskudsforhold for private og kommunale gymnasieskoler. Ligesom der ved lov nr. 187 af 5. juni 1959 om stats-tilskud til private eksamensberettigede realskoler uden for København, Frederiksberg og Gentofte blev tilvejebragt nogenlunde ensartede tilskudsforhold for de under loven hørende private realskoler og de kommunale realskoler.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil dets gennemførelse ikke medføre nogen forhøjelse af statens faktiske tilskudsudgifter, hvilket heller ikke skulle være fornødent efter den ved tilskudsloven af 1959 stedsfundne forhøjelse af tilskuddene til de private gymnasieskoler.

Jeg skal hermed anbefale lovforslaget til velvillig og hurtig behandling i det høje ting.

Forslag til lov om statstilskud til private studenterkursus, som jeg dernæst har den ære at fremsætte for det høje ting, tilsigter at tilvejebringe økonomisk ligestilling mellem de private gymnasieskoler og de private studenterkursus.

Den for de private statsanerkendte studentereksamenskursus gældende lov af 24. maj 1948 bygger på en yderst kompliceret tilskudsordning, der i hovedtræk går ud på følgende:

Der tillægges hvert kursus et beløb svarende til halvdelen af kursusets samlede faktiske bruttoudgifter med fradrag af den samlede udgift til lønninger m. v. til kursusets leder og lærere, hvorhos der beregnes for hver ugentlig time på vedkommende kursus 33 $\frac{1}{3}$ pct. af den gennemsnitlige bruttoudgift pr. ugentlig time i det pågældende finansår ved driften af samtlige af stat og

kommune drevne gymnasieskoler i København, Frederiksberg og Gentofte kommuner.

Tilskuddet til et kursus må i intet tilfælde overstige kursusets virkelige nettoudgifter, ligesom det samlede tilskud til et kursus aldrig pr. ugentlig time må overstige 40 pct. af den nævnte gennemsnitlige bruttoudgift pr. time ved driften af offentlige gymnasieskoler i hovedstadskommunerne.

I tilskudsfastsættelsen indgår i øvrigt fordelingen af det i lovens § 4, stk. 4, nævnte rådighedsbeløb, der ved tillægsbevillingsloven for finansåret 1952-53 er fastsat således, at der af restnettounderskuddet ved et kursus ydes dette et yderligere tilskud på 25/26 heraf.

Ønsket om at forlade denne tilskudsordning skyldes ikke blot, at ophævelse af den storkøbenhavnske refusionsordning ved lov af 10. juni 1960 har medført, at grundlaget for beregning af tilskud, der bygger på bruttoudgiften pr. time ved driften af offentlige gymnasieskoler, er bortfaldet, men også de betydelige administrative vanskeligheder, der er knyttet til beregningen af tilskuddet.

Hertil kommer, at den bestående tilskudsordning er utilstrækkelig til dækning af kursernes udgifter, da ordningen medfører, at kurserne har et konstant udækket nettounderskud på i hvert fald 1/26 af dette, og at kursernes økonomi som følge heraf er yderst anstrengt.

Som erstatning for det hidtidige beregningsgrundlag er der her som i lovforslaget vedrørende de private gymnasieskoler anvendt fordelingslovens tilskudsordning, hvorefter der ydes et lærerlønstilskud på 90 pct. af skolens udgifter til lærerlønninger samt et tilskud på 90 pct. af statsskolernes bruttoudgift pr. time bortset fra udgiften til lærerlønninger samt fra udgiften til forrentning og afskrivning.

Som det fremgår af bemærkningen til lovforslaget, viser en beregning foretaget på grundlag af private studenterkursus'